

NOTAT

Finanstilsynet

4. december 2023

RASK

J.nr.21-011805

/AHGA

Oversigt over høringssvar

Finanstilsynet havde i perioden 6. september til 5. oktober 2023 udkast til ny bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i ATP, AES og LD, i høring.

Bekendtgørelsen er efterfølgende offentliggjort på Retsinformation.dk som bekendtgørelse nr. 1346 af den 23. november 2023.

1. Følgende myndigheder og organisationer har afgivet høringssvar uden bemærkninger:

- Den Danske Aktuarforening
- Beskæftigelsesministeriet
- Erhvervsstyrelsen

2. Følgende myndigheder og organisationer har haft bemærkninger til vejledningen:

- Arbejdsmarkedets Tillægspension
- Lønmodtagernes Dyrtidsfond

Læs høringssvar med bemærkninger på de næste sider.

Anna Helmersen Gardel (FT)

Fra: Peter Skjoedt <pskjoedt@hotmail.com>
Sendt: 19. september 2023 15:35
Til: Anna Helmersen Gardel (FT)
Cc: Bak-Jensen, Andreas
Emne: Ekstern høring af bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i ATP, AES og LD - Frist den 5. oktober 2023

Kære Anna Helmersen Gardel

Tak for muligheden for at afgive bemærkninger til dette udkast til bekendtgørelse.

På vegne af næstformanden for Den Danske Aktuarforening, Andreas Bak-Jensen, skal jeg venligst oplyse, at foreningen ikke har kommentarer til udkastet.

Med venlig hilsen

Peter Skjødt

----- Forwarded message -----

Von: **Finanstilsynet** <sekretaer@aktuarforeningen.dk>

Date: Do., 7. Sept. 2023 um 11:36 Uhr

Subject: [sekretaer] ££Ekstern høring af bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i ATP, AES og LD - Frist den 5. oktober 2023

To: Peter Skjødt <skjoedtp@gmail.com>

Finanstilsynet (07.09.2023 11:30:39):

Kære alle

Hermed fremsendes høring vedrørende bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i ATP, AES og LD. Svarfrist er torsdag den 5. oktober 2023 kl. 12.00.

Med venlig hilsen

Anna Helmersen Gardel

Fuldmægtig, cand.jur (LL.M)

Kontor for Reassurance og Skadesforsikring

 FINANSTILSYNET

Strandgade 29, 1401 København K

Tlf.: +45 33 55 82 82

Direkte tlf.: +45 33 55 82 29

ahga@ftnet.dk

www.finanstilsynet.dk

Finanstilsynet er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Du kan læse mere om, hvordan vi behandler dine personoplysninger på vores hjemmeside <https://www.finanstilsynet.dk/Kontakt/Privatlivspolitik>

Finanstilsynet gør opmærksom på, at denne e-mail og eventuelle vedhæftede filer er fortrolige. Hvis du har modtaget denne mail ved en fejl, bedes du straks oplyse Finanstilsynet herom ved at besvare denne e-mail og derefter slette e-mailen. Vi gør opmærksom på, at hvis du har modtaget denne e-mail ved en fejl, kan enhver form for kopiering, offentliggørelse eller distribution af denne e-mail være ulovlig.

Anna Helmersen Gardel (FT)

Fra: Andreas Lottrup <alo@bm.dk>
Sendt: 30. oktober 2023 10:49
Til: Anna Helmersen Gardel (FT); Sadije Mehmeti (EM-DEP); Alexander Christian Thorén Basthof (EM-DEP)
Cc: Hans Thorsøe (FT); Amalie Sofie Jensen
Emne: SV: Behandling af udkast til bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i ATP, AES og LD

Kære Anna

Jeg beklager den sene tilbagemelding.

Vi har ikke bemærkninger til høringen, men foreslår, at I tager en dialog med ATP om de punkter, der ikke imødekommes, inden udstedelsen.

Bh Andreas

Med venlig hilsen

Andreas Lottrup

72 20 50 65 | alo@bm.dk

Fra: Anna Helmersen Gardel (FT) <AHGA@FTNET.DK>
Sendt: 18. oktober 2023 10:10
Til: Sadije Mehmeti (EM-DEP) <sadmeh@em.dk>; Alexander Christian Thorén Basthof (EM-DEP) <alebas@em.dk>; Andreas Lottrup <alo@bm.dk>
Cc: Hans Thorsøe (FT) <HTHO@FTNET.DK>
Emne: VS: Behandling af udkast til bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i ATP, AES og LD

Til Beskæftigelsesministeriet og Erhvervsministeriet

I forlængelse af min forrige e-mail nedenfor fremsendes hermed høringsnotat for revisionsbekendtgørelse for ATP, AES Udbetaling og LD Fonde.

Med venlig hilsen

Anna Helmersen Gardel

Fuldmægtig, cand.jur (LL.M)
Kontor for Reassurance og Skadesforsikring

Strandgade 29, 1401 København K
Tlf.: +45 33 55 82 82
Direkte tlf.: +45 33 55 82 29
ahga@ftnet.dk
www.finanstilsynet.dk

Finanstilsynet er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Du kan læse mere om, hvordan vi behandler dine personoplysninger på vores hjemmeside <https://www.finanstilsynet.dk/Kontakt/Privatlivspolitik>

Finanstilsynet gør opmærksom på, at denne e-mail og eventuelle vedhæftede filer er fortrolige. Hvis du har modtaget denne mail ved en fejl, bedes du straks oplyse Finanstilsynet herom ved at besvare denne e-mail og derefter slette e-mailen. Vi gør opmærksom på, at hvis du har modtaget denne e-mail ved en fejl, kan enhver form for kopiering, offentliggørelse eller distribution af denne e-mail være ulovlig.

Fra: Anna Helmersen Gardel (FT)

Sendt: 18. oktober 2023 08:46

Til: 'alo@bm.dk' <alo@bm.dk>; 'alebas@em.dk' <alebas@em.dk>; 'sadmeh@em.dk' <sadmeh@em.dk>

Cc: Hans Thorsøe (FT) <HTHO@FTNET.DK>

Emne: VS: Behandling af udkast til bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i ATP, AES og LD

Til Beskæftigelsesministeriet og Erhvervsministeriet

Hermed sendes bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i ATP, AES og LD til godkendelse hos Beskæftigelsesministeriet og Erhvervsministeriet.

Bekendtgørelsesudkastet forventes forelagt Finanstilsynets bestyrelse d. 23. november 2023 til endelig godkendelse.

Eventuelle kommentarer modtages gerne senest 27. oktober 2023.

Med venlig hilsen

Anna Helmersen Gardel

Fuldmægtig, cand.jur (LL.M)

Kontor for Reassurance og Skadesforsikring

Strandgade 29, 1401 København K

Tlf.: +45 33 55 82 82

Direkte tlf.: +45 33 55 82 29

ahga@ftnet.dk

www.finanstilsynet.dk

Finanstilsynet er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Du kan læse mere om, hvordan vi behandler dine personoplysninger på vores hjemmeside <https://www.finanstilsynet.dk/Kontakt/Privatlivspolitik>

Finanstilsynet gør opmærksom på, at denne e-mail og eventuelle vedhæftede filer er fortrolige. Hvis du har modtaget denne mail ved en fejl, bedes du straks oplyse Finanstilsynet herom ved at besvare denne e-mail og derefter slette e-mailen. Vi gør opmærksom på, at hvis du har modtaget denne e-mail ved en fejl, kan enhver form for kopiering, offentliggørelse eller distribution af denne e-mail være ulovlig.

Fra: Anna Helmersen Gardel (FT)

Sendt: 13. oktober 2023 13:20

Til: 'sadmeh@em.dk' <sadmeh@em.dk>; 'alebas@em.dk' <alebas@em.dk>; 'alo@bm.dk' <alo@bm.dk>

Cc: Hans Thorsøe (FT) <HTHO@FTNET.DK>

Emne: SV: Behandling af udkast til bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i ATP, AES og LD

Til Beskæftigelsesministeriet og Erhvervsministeriet

Grundet forlængede interne processer, vil bekendtgørelsen først kunne indsendes i løbet af uge 42.

Med venlig hilsen

Anna Helmersen Gardel

Fuldmægtig, cand.jur (LL.M)

Kontor for Reassurance og Skadesforsikring

Strandgade 29, 1401 København K

Tlf.: +45 33 55 82 82
Direkte tlf.: +45 33 55 82 29
ahga@ftnet.dk
www.finanstilsynet.dk

Finanstilsynet er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Du kan læse mere om, hvordan vi behandler dine personoplysninger på vores hjemmeside <https://www.finanstilsynet.dk/Kontakt/Privatlivspolitik>

Finanstilsynet gør opmærksom på, at denne e-mail og eventuelle vedhæftede filer er fortrolige. Hvis du har modtaget denne mail ved en fejl, bedes du straks oplyse Finanstilsynet herom ved at besvare denne e-mail og derefter slette e-mailen. Vi gør opmærksom på, at hvis du har modtaget denne e-mail ved en fejl, kan enhver form for kopiering, offentliggørelse eller distribution af denne e-mail være ulovlig.

Fra: Anna Helmersen Gardel (FT)

Sendt: 4. oktober 2023 09:17

Til: 'alo@bm.dk' <alo@bm.dk>; 'alebas@em.dk' <alebas@em.dk>; 'sadmeh@em.dk' <sadmeh@em.dk>

Cc: Hans Thorsøe (FT) <HTHO@FTNET.DK>

Emne: Behandling af udkast til bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i ATP, AES og LD

Til Beskæftigelsesministeriet og Erhvervsministeriet

Jeg skal venligst gøre opmærksom på, at Finanstilsynet påtænker at indsende udkastet til bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i ATP, AES og LD til behandling i departementet mandag den 16. oktober til fredag den 27. oktober.

Med venlig hilsen

Anna Helmersen Gardel

Fuldmægtig, cand.jur (LL.M)
Kontor for Reassurance og Skadesforsikring

Strandgade 29, 1401 København K
Tlf.: +45 33 55 82 82
Direkte tlf.: +45 33 55 82 29
ahga@ftnet.dk
www.finanstilsynet.dk

Finanstilsynet er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Du kan læse mere om, hvordan vi behandler dine personoplysninger på vores hjemmeside <https://www.finanstilsynet.dk/Kontakt/Privatlivspolitik>

Finanstilsynet gør opmærksom på, at denne e-mail og eventuelle vedhæftede filer er fortrolige. Hvis du har modtaget denne mail ved en fejl, bedes du straks oplyse Finanstilsynet herom ved at besvare denne e-mail og derefter slette e-mailen. Vi gør opmærksom på, at hvis du har modtaget denne e-mail ved en fejl, kan enhver form for kopiering, offentliggørelse eller distribution af denne e-mail være ulovlig.

Anna Helmersen Gardel (FT)

Fra: 1 - ERST Høring <hoering@erst.dk>
Sendt: 5. oktober 2023 12:50
Til: Anna Helmersen Gardel (FT)
Emne: Erhvervsstyrelsens høringssvar vedr. bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i Arbejdsmarkedets Tillægspension, Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og LD Fonde (ERST Sagsnr: 2023 - 14424)

Kære modtager i Finanstilsynet

Erhvervsstyrelsen har modtaget høring vedr. bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i Arbejdsmarkedets Tillægspension, Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og LD Fonde.

Fasttrack svar vedrørende bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i Arbejdsmarkedets Tillægspension, Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og LD Fonde

Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR) har modtaget bekendtgørelsesudkastet i høring.

OBR vurderer, at udkastet ikke er erhvervsrettet og derfor ikke skal forelægges OBR, jf. Vejledning om erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger.

OBR har på den baggrund ingen bemærkninger til bekendtgørelsesudkastet.

Såfremt Finanstilsynet ikke er enig i denne vurdering, bedes I vende tilbage med henblik på, at OBR vurderer de administrative konsekvenser af udkastet.

Kontaktperson vedrørende ovenstående bemærkninger:

Karoline Bøge Rose
Student
Tlf. direkte: 35 29 12 94
E-post: KarRos@erst.dk

Med venlig hilsen

Emilie Hansen Foley
Studentermødshjælper

ERHVERVSSTYRELSEN
Bedre Regulering

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Telefon: +45 35291000
Direkte: +45 35291379
E-mail: emifol@erst.dk
www.erhvervsstyrelsen.dk

ERHVERVSMINISTERIET

Erhvervsstyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Læs mere om formål og lovgrundlag for databehandlingen på erhvervsstyrelsen.dk
Hvis du sender følsomme oplysninger, opfordrer vi til, at du bruger din digitale postkasse på [Virk](#).

Finanstilsynet

Att.: Specialkonsulent Hans Thorsøe

6. oktober 2023

Ref. nr.: ATP-01-02-316476

Oplys venligst ved
henvendelse

Høringssvar vedr. forslag til revisionsbekendtgørelse for ATP, AES Udbetaling og LD Fonde

Finanstilsynet har den 6. september 2023 udsendt et forslag til revisionsbekendtgørelse for ATP, AES Udbetaling (herefter AES) og LD Fonde (herefter LD) i officiel høring. Finanstilsynet har henvist til, at udkastet er lagt på høringsportalen og anmodet om eventuelle kommentarer.

Den nuværende revisionsbekendtgørelse for ATP, AES og LD er fra 2009, og der har været et længere samarbejde mellem Finanstilsynet og de tre institutioner for at få bragt revisionsbekendtgørelsen op til nutidige standarder, særligt for at få reguleret intern revisions rolle. ATP og AES finder det meget tilfredsstillende, at det nu ser ud til, at vi sammen er kommet nærmere til en mere opdateret revisionsbekendtgørelse.

I forhold til det fremsendte udkast har vi fortsat fra ATP og AES en række bemærkninger og forslag til ændringer, herunder vedrørende forhold, som ATP og AES også pegede på i præhøringssvaret af 21. februar 2022.

Udkastet til revisionsbekendtgørelse for ATP og LD er bygget op omkring den regulering, som gælder for de finansielle pensionsvirksomheder i *'Bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i finansielle virksomheder m.v. samt finansielle koncerner'*¹, dog med de naturlige forskelle, som følger af ATP's og LD's særlige forhold. Hvor reglerne også er relevante for ATP og AES, finder vi dette hensigtsmæssigt og mere effektivt for revisionen, ATP/AES og Finanstilsynet.

Lidt vanskeligere er det at få indarbejdet fælles regler for AES, da AES ikke reguleres som en finansiell virksomhed, indeholder meget forskellige virksomhedsområder (funderet ordning vs. pay-as-you-go ordning), aflægger regnskaber efter forskellige regelsæt og er underlagt flere forskellige tilsynsmyndigheder. Det er ATP's vurdering, som det også fremgår nedenfor og af vores forslag til ændringer og bemærkninger, at udkastet ikke rammer helt rigtigt, idet det ikke tager højde for AES' særlige forhold samt den gældende regulering for AES.

¹ Bekendtgørelse nr. 1912 af 2015-12-22 om revisionens gennemførelse i finansielle virksomheder m.v. samt finansielle koncerner med senere ændringer

ATP

Kongens Vænge 8,
3400 Hillerød

Tlf.: 70 11 12 13

Fax: 48 20 48 02

www.atp.dk

CVR-nr.: 43405810

Telefontid:

Mandag-Torsdag: 8.00-16.00

Fredag: 8.00-15.30

protokoller og deres opgaver. Bestemmelsen i udkastet er begrænset til at omfatte konklusionen i henhold til § 15, stk. 1, 2. afsnit, mens den nuværende bestemmelse også omfatter konklusionerne i henhold til § 11, stk. 1, nr. 1 samt hele § 15.

Det er ATP's og AES' opfattelse, at bestemmelsen ikke bør ændres, men bør have samme anvendelsesområde som i den nuværende bekendtgørelse. ATP og AES ønsker således at bevare den nuværende arbejdsdeling mellem ekstern og intern revision af hensyn til en effektiv revisionsproces og for ikke at øge omkostningerne til revision betydeligt.

ATP finder, at det fortsat er betryggende, hvis der mellem ekstern- og intern revision kan indgås aftale om, at intern revision gennemfører revisionen og erklærer sig om disse emner, idet den nuværende retstilstand ikke har givet anledning til udfordringer. Hertil kommer at arbejdsdelingen indebærer en mere effektiv revisionsproces som følge af intern revisions større indsigt i forretningens processer og kontroller, ligesom arbejdsdelingen indebærer en mere effektiv ressourceudnyttelse og væsentlige besparelser på revisionsomkostningerne. Hvis bestemmelsen ændres, vil aftalen mellem den eksterne- og interne revision skulle ændres, hvilket vurderes at øge omkostninger for ATP og AES betydeligt.

I revisionsbekendtgørelsen for finansielle virksomheder er det ekstern revision, som udfører revisionen af aktivsiden. Det skal i den forbindelse bemærkes, at ATP og AES ikke er omfattet af krav til aktivregistrering, pantsætning mv., hvorfor ATP og AES ikke ser samme behov for et krav om, at revisionen af processer og kontroller for aktivsiden ligger hos ekstern revision.

Krav til oprettelse af intern revision (udkastets § 17, stk. 2)

Finanstilsynet foreslår fortsat i § 17, stk. 2, at der fastsættes krav om obligatorisk intern revision, hvis der er 125 eller flere fuldtidsansatte. ATP skal i den forbindelse på ny bemærke, at der ikke efter vores opfattelse er hjemmel i ATP-loven, LD-loven eller arbejdsskadesikringsloven til at fastsætte krav om en obligatorisk intern revision. Af alle de tre love³ fremgår det, at det er bestyrelsen i virksomhederne, som beslutter, om der skal oprettes en intern revision. Denne lovmæssige kompetence kan efter ATP's vurdering ikke ændres gennem en bekendtgørelse uden anden klar lovhjemmel, og Finanstilsynet bør i givet fald søge lovene ændret, hvis det fortsat findes nødvendigt.

Finanstilsynet har henvist til, at bemyndigelserne i ATP-lovens § 25 q, stk. 4 i LD-lovens § 9 a, stk. 3 og arbejdsskadesikringslovens § 67, stk. 3 indeholder hjemmel for at Finanstilsynet kan fastsætte regler om intern revision, og at dette er tilstrækkelig lovhjemmel for at fastsætte de foreslåede regler. Bemyndigelsen i disse bestemmelser til at fastsætte regler om intern revision giver efter ATP's opfattelse ikke Finanstilsynet beføjelse til at fastsætte krav til etablering af en intern revision, idet bemyndigelserne efter lovforarbejderne (jf. fx Folketingstidende 2010-11, tillæg A, L 49 som fremsat, side 107 og 109) alene omhandler regler om revisionens gennemførelse, dvs. intern revisions "virke" (og ikke dens oprettelse).

³ ATP-lovens § 25 p, stk. 4; LD-lovens § 9, stk. 4 og Arbejdsskadesikringslovens § 66, stk. 4.

eksterne revision i fx ATP-lovens § 25 p, stk. 3. Hensigten er at undgå regelkollision i forbindelse med udenlandsk regulering og praksis, som kan forhindre en intern revision i udenlandske dattervirksomheder i at være den samme.

Underskrivelse af protokol

ATP forslår, at § 26 ændres, så enhver protokoltilføjelse kun kræver underskrift fra eventuelle eksterne medlemmer af revisionsudvalget og ikke fra et eventuelt revisionsudvalg som helhed, jf. den tilsvarende formulering i § 5, stk. 1. Det er unødvendigt, at protokollatet skal underskrives dobbelt af de medlemmer, som både er medlem af bestyrelsen og et revisionsudvalg.

Finanstilsynets vurderinger af risici ift. princippet om revisors selvstændige vurdering af revisionens omfang

Endelig er der en række steder, hvor Finanstilsynet skærper revisionskravene ved at indsætte en særlig argumentation for, at emnet er særligt risikofyldt eller vigtigt, så den eksterne revision skal skærpe sin revision af emnet.

Et væsentligt eksempel herpå er bilag 2, nr. 40, hvor det fx angives: *"Investeringsaktiver er af stor væsentlighed for årsregnskabet og der kan især for illikvide investeringsaktiver indeholde en væsentlig grad af skøn."* Andre eksempler er Bilag 2, nr. 14, 15 og 16.

Sådanne vurderinger fra Finanstilsynets side bør efter ATP's opfattelse helt generelt ikke afspejles i bekendtgørelsen, da de kan konflikte med princippet om, at det er revisor, som selvstændigt vurderer tilrettelæggelsen af revisionen ift. risici, svagheder, væsentlighed mv. i den konkrete virksomhed. Hvis Finanstilsynet ønsker et særsomt fokus, bør dette efter ATP's opfattelse ske ved, at der i stedet indsættes en særsomt formuleret erklæring om forholdet i bilag 1, så princippet om revisionsprofessionens vurdering af væsentlighed mv. ikke udfordres.

Eventuelle spørgsmål til ovenstående høringssvar kan rettes til undertegnede på e-mail pevn@atp.dk eller til legal director Ole Steen Andersen på e-mail osa@atp.dk.

En kopi af ATP's og AES' høringssvar med bilag er sendt til LD Fonde og til Beskæftigelsesministeriet.

Venlig hilsen

Per Graabæk Ventzel
Revisionschef

Mona Frandsen
Chefjurist

Finanstilsynet
Anna Helmersen Gardel
ahga@ftnet.dk

Bekendtgørelse om revisionens gennemførelse hos ATP, AES og LD Fonde
Tak for høringsmaterialet. Vores bemærkninger har overvejende redaktionel karakter.

§ 1, stk. 1: LD Fonde foreslås erstattet af Lønmodtagernes Dyrtidsfond. Lønmodtagernes Dyrtidsfond er det juridiske navn. Jf. bekendtgørelse om vedtægter for Lønmodtagernes Dyrtidsfond kan vi anvende betegnelsen LD Fonde eller LD.

Generelt vil vi foretrække af bekendtgørelsen anvender forkortelsen LD Fonde i stedet for forkortelsen LD.

§ 1, stk. 5 bør omdøbes til § 1, stk. 4.

§ 15, stk. 1, sidste punktum: "medlemmers formue i Dyrtidsmidler og Feriemidler" foreslås ændret til: "medlemmernes formue i Lønmodtagernes Dyrtidsmidler henholdsvis Lønmodtagernes Feriemidler". Dermed henvises til de betegnelser, som i øvrigt anvendes for midlerne. Desuden bliver det tydeligt, at revisor skal føre kontrol med opgørelsen af formuerne for hver af de to grupper af berettigede medlemmer.

Bilag 1, afsnit 3 LD § 15 (/I): "der føres kontrol med opgørelsen af medlemmernes formue i Dyrtidsmidler og Feriemidler" foreslås ændret til: "der føres kontrol med opgørelsen af medlemmernes formue i Lønmodtagernes Dyrtidsmidler henholdsvis Lønmodtagernes Feriemidler".

Vi har ikke herudover andre bemærkninger.

Venlig hilsen

Else Nyvang
Forretningsdirektør

25. september 2023
ENA

**Lønmodtagernes
Dyrtidsmidler**

**Lønmodtagernes
Feriemidler**

Dirch Passers Allé 27, 2.
2000 Frederiksberg
T 33 36 89 00

ld.dk
CVR-nr. 61 55 28 12